

Prima pagină>Introducerea unei acțiuni în justiție>Unde și cum>**Ce lege se aplică**

Ce lege se aplică

Lituania

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

Capitolul II, Partea I, Prima Carte din Codul civil al Republicii Lituania

Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I)

Regulamentul (CE) nr. 864/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor necontractuale (Roma II)

Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 al Consiliului din 20 decembrie 2010 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp.

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare.

Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961 privind competența autorităților și legislația aplicabilă cu privire la protecția minorilor.

Convenția de la Haga din 4 mai 1971 privind legea aplicabilă accidentelor rutiere.

Convenția de la Haga din 2 octombrie 1973 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere.

Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale a fost deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980.

Convenția de la Haga din 19 octombrie 1996 asupra competenței, legii aplicabile, recunoașterii, executării și cooperării privind răspunderea părintească și măsurile de protecție a copiilor.

Convenția din 30 octombrie 2007 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (noua convenție de la Lugano)

1.3 Principalele convenții bilaterale

Acordul dintre Republica Lituania și Republica Armenia privind asistența juridică și relațiile juridice în materie civilă, familială și penală.

Acordul dintre Republica Lituania și Republica Azerbaidjan privind asistența juridică și relațiile juridice în materie civilă, familială și penală.

Acordul dintre Republica Lituania și Republica Uzbekistan privind asistența juridică și relațiile juridice în materie civilă, familială și penală.

Acordul dintre Republica Lituania și Republica Kazahstan privind asistența juridică și relațiile juridice în materie civilă, familială și penală.

Protocolul la acordul dintre Republica Lituania și Republica Kazahstan privind asistența juridică și relațiile juridice în materie civilă, familială și penală.

Acordul dintre Republica Lituania și Republica Ucraina privind asistența juridică și relațiile juridice în materie civilă, familială și penală.

Acordul dintre Republica Lituania și Republica Moldova privind asistența juridică și relațiile juridice în materie civilă, familială și penală.

Acordul dintre Republica Lituania și Republica Polonă privind asistența juridică și relațiile juridice în materie civilă, familială, de muncă și penală.

Acordul dintre Republica Lituania, Republica Estonia și Republica Letonia privind asistența juridică și relațiile juridice.

Acordul dintre Republica Lituania și Republica Belarus privind asistența juridică și relațiile juridice în materie civilă, familială și penală.

Acordul dintre Republica Lituania și Republica Populară Chineză privind asistența juridică în materie civilă și penală.

Acordul dintre Republica Lituania și Federația Rusă privind asistența juridică și relațiile juridice în materie civilă, familială și penală.

Acordul dintre Republica Lituania și Republica Turcia privind cooperarea juridică și judiciară în materie comercială și civilă.

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Potrivit articolului 33 alineatul (1) din Legea Republicii Lituania privind instanțele, atunci când audiază cauzele, instanțele se ghidează după Constituția Republicii Lituania, după legi, acorduri internaționale la care Republica Lituania este parte, rezoluții ale guvernului și alte acte juridice în vigoare în Republica Lituania care nu contravin legilor. Potrivit articolului 1.10 alineatul (1) din Codul civil al Republicii Lituania, dreptul străin se aplică raporturilor civile în cazul în care acest lucru este prevăzut în acordurile internaționale la care Republica Lituania este parte, în acordurile dintre părți sau în legile Republicii Lituania.

2.2 Retrimiteria

Potrivit articolului 1.14 din Codul civil al Republicii Lituania, dacă legea străină aplicabilă prevede retrimiteria la legea Republicii Lituania, legea Republicii Lituania se aplică numai în cazurile prevăzute în acest cod sau în legea străină. Dacă legea străină aplicabilă prevede retrimiteria la legea unui stat terț, atunci legea statului terț se aplică numai în cazurile prevăzute în acest cod sau în legea statului terț. În cazul în care, atunci când se stabilește statutul juridic civil al unei persoane, legea străină aplicabilă face trimitere la legea Republicii Lituania, se aplică legea Republicii Lituania. Aceste norme nu se aplică în cazurile în care legea aplicabilă a fost aleasă de părțile la o tranzacție, inclusiv stabilirea legii aplicabile formei tranzacției și a legii aplicabile obligațiilor necontractuale. În cazul în care normele de drept internațional privat impun aplicarea unui tratat internațional/unei convenții internaționale, chestiunile referitoare la retrimiterie și retrimiteria la legea unui stat terț sunt reglementate de dispozițiile tratatului/convenției internațional(e) aplicabil(e).

2.3 Schimbarea punctului de legătură

Codul civil al Republicii Lituania nu prevede o normă generală în această privință.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

Potrivit articolului 1.11 din Codul civil al Republicii Lituania, normele de drept străin nu se aplică dacă aplicarea acestora ar fi contrară ordinii publice stabilite prin Constituția Republicii Lituania și prin alte legi. În astfel de cazuri se aplică dreptul civil al Republicii Lituania. Normele imperative de drept ale Republicii Lituania sau ale unui alt stat cu care litigiul are cea mai strânsă legătură se aplică fără a lua în considerare faptul că părțile au ales o altă lege străină prin acord. Pentru a decide cu privire la aceste aspecte, instanța trebuie să țină seama de natura și de obiectivele acestor norme, precum și de consecințele aplicării sau neaplicării lor. Legea străină aplicabilă în temeiul acestui cod nu poate fi pusă în aplicare în cazul în care, având în vedere toate circumstanțele cauzei, legea respectivă nu are nicio legătură clară cu cauza sau cu o parte a acesteia, iar cauza are mai degrabă legătură cu legea unui alt stat. Această normă nu se aplică în cazul în care legea aplicabilă a fost aleasă prin acord de către părțile la tranzacție.

2.5 Proba legii străine

Potrivit articolului 1.12 din Codul civil al Republicii Lituania, în cazurile menționate de [acordurile internaționale sau de legile](#) Republicii Lituania, legea străină se aplică, este interpretată, iar conținutul său este stabilit de instanță din oficiu (din proprie inițiativă). În cazul în care aplicarea legii străine este prevăzută printr-un acord între părți, toate elementele de probă referitoare la conținutul legii străine aplicate, luând în considerare interpretarea oficială a legii respective, jurisprudența aplicării sale și doctrina statului străin în cauză, ar trebui să fie furnizate de partea care se prevalează de legea străină. La cererea uneia dintre părțile la litigiu, instanța poate oferi asistență pentru colectarea de informații cu privire la legea străină aplicabilă. În cazul în care instanța sau o parte care se prevalează de legea străină nu își îndeplinește aceste obligații, se aplică legea Republicii Lituania. În cazuri excepționale, atunci când este necesar să se ia de urgență măsuri provizorii pentru a proteja drepturile sau activele unei persoane până la stabilirea legii aplicabile litigiului și a conținutului acesteia, instanța poate soluționa chestiunile urgente prin aplicarea legii din Republica Lituania.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Potrivit articolului 1.37 din Codul civil al Republicii Lituania, obligațiile contractuale sunt reglementate de legea aleasă prin acord între părțile la obligația în cauză. Un astfel de acord între părți poate fi prevăzut în clauzele contractului încheiat între părți sau poate fi dedus din împrejurările de fapt ale cauzei. Părțile pot alege, de comun acord, legea unei anumite țări, care se aplică întregului contract sau unei părți sau unor părți ale acestuia. În orice moment, prin acord reciproc, părțile pot să înlocuiască legea aleasă anterior aplicabilă obligației contractuale cu o altă lege. O modificare a legii aplicabile are efect retroactiv, dar nu poate fi opusă terților și nu anulează efectul contractului. Faptul că părțile au ales, de comun acord, o lege străină care să se aplice contractului nu constituie un motiv de refuz al aplicării normelor imperative de drept al Republicii Lituania sau al unui alt stat, pe care părțile nu le pot modifica și la care nu pot renunța prin acord.

Dacă părțile nu au ales legea aplicabilă, se aplică legea statului cu care obligația contractuală prezintă cele mai strânse legături. Într-un astfel de caz, se presupune că statul cel mai afectat de obligația contractuală este statul pe al cărui teritoriu se află următoarele:

- (1) domiciliul sau administrația centrală a părții care trebuie să îndeplinească obligația cea mai caracteristică din contract. Dacă obligația are o legătură mai strânsă cu legea statului în care se află sediul părții contractante, se aplică legea acelui stat;
- (2) locul bunurilor imobile, în cazul în care obiectul contractului este un drept asupra unui bun imobil sau un drept de utilizare a unui bun imobil;
- (3) sediul principal al transportatorului în momentul încheierii contractului de transport, cu condiția ca marfa să fi fost încărcată sau ca sediul social al expeditorului sau locul de expediere a mărfii să fie în același stat cu sediul principal al transportatorului.

Această din urmă dispoziție nu se aplică în cazul în care locul de executare a obligației care este cea mai caracteristică contractului nu poate fi determinat, iar prezumțiile prevăzute la acest alineat nu pot fi invocate deoarece rezultă din împrejurările cauzei că respectivul contract are o legătură mai strânsă cu un alt stat.

Contractele de asigurare sunt reglementate de legea statului în care asigurătorul își are domiciliul sau, în cazul asigurării de bunuri imobile, de legea statului unde se situează bunul.

Convenția de arbitraj este reglementată de legea aplicabilă contractului principal sau, în lipsa acesteia, de legea locului în care a fost încheiată convenția de arbitraj sau, în cazul în care locul încheierii nu poate fi stabilit, de legea statului în care se află locul arbitrajului.

Contractele încheiate la bursă sau la licitație sunt reglementate de legea statului în care se află bursa sau în care are loc licitația.

Potrivit articolului 1.39 din Codul civil al Republicii Lituania, dreptul părților la un contract de a alege legea aplicabilă unei obligații contractuale, astfel cum este prevăzut la articolul 1.37 din cod, nu exclude și nu limitează dreptul consumatorului de a-și apăra interesele prin mijloacele și măsurile corective prevăzute de legea statului în care acesta își are reședința obișnuită, cu următoarele condiții:

- (1) contractul cu consumatorul a fost încheiat în țara în care acesta își avea reședința obișnuită, pe baza unei oferte speciale sau a publicității în țara respectivă;
- (2) consumatorul a fost determinat de către cealaltă parte contractantă să se deplaseze într-o țară străină pentru a încheia contractul;
- (3) cealaltă parte sau reprezentantul acesteia a primit comanda din partea consumatorului în statul în care acesta își are reședința obișnuită.

În cazul în care părțile la un contract încheiat cu un consumator nu au ales legea aplicabilă, se aplică legea statului în care consumatorul își are reședința obișnuită. Dispozițiile acestui articol nu se aplică contractelor de transport sau contractelor de servicii în cazul în care serviciile sunt prestate numai consumatorului într-o altă țară decât Republica Lituania.

Potrivit articolului 1.38 din Codul civil al Republicii Lituania, legea aplicabilă formei tranzacției este stabilită în conformitate cu dispozițiile articolului 1.37 alineatul (1) din cod. În cazul în care părțile la tranzacție nu au ales legea aplicabilă de comun acord, forma tranzacției este reglementată de legea locului tranzacției. Un contract încheiat între părți situate în state diferite este, de asemenea, valabil dacă forma sa respectă cerințele legale aplicabile formei unei astfel de tranzacții în cel puțin unul dintre state. Forma tranzacțiilor referitoare la orice bun imobil sau drepturi asupra acestuia trebuie să respecte cerințele legii statului în care se află bunul imobil. Forma contractelor încheiate cu consumatorii este reglementată de legea statului în care consumatorul își are reședința obișnuită.

Potrivit articolului 1.40 din Codul civil al Republicii Lituania, forma unei procuri este reglementată de legea statului în care este emisă. Termenele de valabilitate a unei procuri, cu excepția cazului în care sunt prevăzute în procură, drepturile și obligațiile mandatarului, răspunderea reciprocă a mandantului și a mandatarului, precum și răspunderea acestora față de terți sunt reglementate de legea statului în care își desfășoară activitatea mandatarul.

Potrivit articolului 1.41 din Codul civil al Republicii Lituania, contractele de donație sunt reglementate de legea statului în care donatorul își are reședința obișnuită sau sediul, cu excepția contractelor de donație de bunuri imobile, în cazul cărora se aplică legea de la locul în care se află bunul imobil. Un contract de donație nu poate fi declarat nul și neavenit în cazul în care forma sa îndeplinește cerințele prevăzute de legea de la locul în care a fost încheiat contractul de donație sau de legea statului în care donatorul își are reședința obișnuită sau sediul.

Potrivit articolului 1.42 din Codul civil al Republicii Lituania, raporturile legate de posibilitatea cesionării unei creanțe și transferul unei datorii sunt reglementate de legea aleasă de comun acord de către părți. Legea aleasă de părți nu poate fi opusă debitorilor în legătură cu cesiunea de creanță, cu excepția cazului în care a fost obținut consimțământul acestora cu privire la alegerea legii. În cazul în care părțile nu au ales legea aplicabilă, atunci legea aplicabilă obligației suport pentru care creanța (datoria) rezultată este cesionată (transferată) se aplică în relația legată de cesiunea de creanță și transferul de datorie. Forma cesiunii unei creanțe sau a transferului unei datorii este reglementată de legea aplicabilă cesiunii de creanță sau transferului unei datorii. Se aplică, de asemenea, normele prevăzute în Regulamentul Roma I.

3.2 Obligații extracontractuale

Potrivit articolului 1.43 din Codul civil al Republicii Lituania, drepturile și obligațiile părților în urma prejudiciilor cauzate sunt stabilite, la alegerea părții vătămate, de legea statului în care s-a produs actul sau au avut loc alte circumstanțe care au dat naștere prejudiciului sau de legea statului în care s-a produs prejudiciul. În cazul în care nu este posibil să se stabilească statul în care a fost comis actul sau în care au avut loc alte circumstanțe sau s-a produs prejudiciul, se aplică legea statului cu care acțiunea în despăgubire are cele mai strânse legături. După producerea prejudiciului, părțile pot conveni ca despăgubirea pentru prejudiciu să fie reglementată de legea statului instanței care audiază cauza. În cazul în care ambele părți își au reședința obișnuită în același stat, despăgubirea pentru prejudiciu va fi reglementată de legea statului respectiv.

Obligațiile care decurg din prejudiciile cauzate de produse defecte sunt reglementate de legea statului în care s-a produs prejudiciul, dacă reședința obișnuită a părții vătămate sau sediul persoanei responsabile pentru prejudiciu se află în statul respectiv sau dacă partea vătămată a cumpărat produsul în statul respectiv. În cazul în care sediul persoanei responsabile pentru prejudiciu se află în statul în care se află reședința obișnuită a părții vătămate sau partea vătămată a cumpărat produsul în acest stat, se aplică legea statului în care partea vătămată își are reședința obișnuită. În cazul în care legea aplicabilă nu poate fi stabilită pe baza criteriilor prevăzute în acest alineat, se aplică legea statului în care se află sediul persoanei responsabile pentru prejudiciu, cu excepția cazului în care reclamantul își întemeiază cererea pe legea statului în care s-a produs prejudiciul.

Legea aplicabilă obligațiilor care decurg din prejudiciu determină condițiile răspunderii civile, întinderea acesteia, persoana responsabilă și condițiile de exonerare de răspundere civilă.

Potrivit articolului 1.44 din Codul civil al Republicii Lituania, legea aplicabilă cererilor de despăgubire pentru prejudiciile cauzate în momentul producerii unui accident este stabilită în conformitate cu Convenția de la Haga privind legea aplicabilă accidentelor rutiere.

Potrivit articolului 1.45 din Codul civil al Republicii Lituania, cererile de despăgubire pentru prejudiciile cauzate drepturilor personale nepatrimoniale de către mass-media sunt reglementate, la alegerea părții vătămate, de legea statului în care se află reședința obișnuită sau sediul părții vătămate sau a statului în care s-a produs prejudiciul sau de legea statului în care se află reședința obișnuită sau sediul persoanei care a cauzat prejudiciul. Dreptul la replică (negarea) este reglementat de legea statului în care a fost publicată publicația în cauză sau din care a fost difuzată transmisiunea de radio sau de televiziune în cauză.

Potrivit articolului 1.46 din Codul civil al Republicii Lituania, cererile de despăgubire pentru prejudiciile cauzate de concurența neloială sunt reglementate de legea statului pe a cărui piață s-au produs efectele negative ale concurenței neloiale. În cazul în care concurența neloială a afectat numai interesele unei persoane fizice, legea aplicabilă este cea a statului în care se află sediul părții vătămate.

Se aplică, de asemenea, normele prevăzute în Regulamentul Roma II.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

Potrivit articolului 1.15 din Codul civil al Republicii Lituania, cetățenii străini din Republica Lituania au aceeași capacitate juridică civilă precum cetățenii Republicii Lituania. Legile Republicii Lituania pot prevedea excepții de la această regulă. Momentul nașterii sau al decesului cetățenilor străini este stabilit de legea statului în care aceștia își au reședința obișnuită (articolul 2.12 din cod) în momentul nașterii sau al decesului. Apatrizii din Republica Lituania au aceeași capacitate juridică civilă precum cetățenii Republicii Lituania. Legile Republicii Lituania pot prevedea excepții individuale de la această regulă.

Momentul nașterii sau al decesului apatrizilor este stabilit de legea statului în care aceștia își au reședința obișnuită în momentul nașterii sau al decesului.

Potrivit articolului 1.16 din Codul civil al Republicii Lituania, capacitatea civilă a cetățenilor străini și a apatrizilor este stabilită de legea statului în care aceștia își au reședința obișnuită. În cazul în care aceste persoane nu au o reședință obișnuită sau aceasta nu poate fi stabilită cu certitudine, capacitatea lor juridică este determinată în conformitate cu legea statului în care au încheiat tranzacția în cauză. Dacă o persoană locuiește în mai multe state, se aplică legea statului cu care persoana are cele mai strânse legături. Cetățenii străini și apatrizii cu reședința permanentă în Republica Lituania pot fi recunoscuți ca neavând capacitate juridică în anumite domenii sau ca având capacitate juridică limitată în anumite domenii sau pot fi asistați în luarea deciziilor în conformitate cu procedura prevăzută de legile Republicii Lituania. Schimbarea reședinței obișnuite nu are niciun efect asupra capacității juridice în cazul în care capacitatea juridică a fost deja dobândită înainte de schimbarea reședinței obișnuite.

Potrivit articolului 1.17 din Codul civil al Republicii Lituania, o persoană nu poate invoca incapacitatea juridică în temeiul legii statului în care își are reședința obișnuită dacă avea capacitate juridică în temeiul legii statului în care a fost încheiată tranzacția, cu excepția cazului în care cealaltă parte la tranzacție a avut cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de incapacitatea juridică a persoanei respective în temeiul legii statului în care își are reședința obișnuită.

Aceste dispoziții nu se aplică dreptului familiei și dreptului succesoral și nici drepturilor reale.

Potrivit articolului 1.18 din Codul civil al Republicii Lituania, cetățenii străini și apatrizii sunt recunoscuți ca fiind dispăruți sau declarați decedați în conformitate cu legea statului în care au avut ultima reședință obișnuită cunoscută.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

Filiația unui copil (recunoașterea, stabilirea sau contestarea paternității sau a maternității) este stabilită fie în conformitate cu legea statului a cărui cetățenie a fost dobândită de copil la naștere, fie în conformitate cu legea statului recunoscut ca reședință obișnuită a copilului la naștere, fie în conformitate cu legea statului în care se află reședința obișnuită a unuia dintre părinți sau a statului de cetățenie în momentul nașterii copilului, oricare dintre acestea este mai favorabilă copilului. Consecințele stabilirii filiației copilului sunt determinate de legea statului în care se află reședința obișnuită a copilului. Capacitatea tatălui (mamei) de a recunoaște paternitatea (maternitatea) este stabilită de legea statului în care își are reședința obișnuită în momentul recunoașterii paternității (maternității). Forma de recunoaștere a paternității (maternității) este reglementată de legea locului de recunoaștere a paternității (maternității) sau de legea statului în care copilul își are reședința obișnuită (articolul 1.31 din Codul civil). Raporturile personale și patrimoniale dintre copii și părinți sunt reglementate de legea statului în care copilul își are reședința obișnuită. În cazul în care niciunul dintre părinții copilului nu are reședința obișnuită în statul în care copilul are reședința obișnuită, iar copilul și ambii părinți sunt cetățeni ai aceluiași stat, se aplică legea statului lor de cetățenie (articolul 1.32 din Codul civil).

3.4.2 Adopția

Relațiile de adopție sunt stabilite de legea statului în care copilul își are reședința obișnuită. În cazul în care este clar că adopția în temeiul legislației statului în care copilul care urmează să fie adoptat își are reședința obișnuită nu va conduce la recunoașterea adopției în statul reședinței obișnuite sau în cel de cetățenie al părintelui (părinților) adoptiv(i), adopția poate avea loc în conformitate cu legea acelor state, cu condiția să nu fie contrară interesului superior al copilului. În cazul în care nu este clar dacă adopția va fi recunoscută într-un alt stat, adopția este interzisă. Relațiile dintre copilul adoptat, părintele (părinții) adoptiv(i) și rudele acestuia sunt reglementate de legea statului în care se află reședința obișnuită a părintelui (părinților) adoptiv(i) (articolul 1.33 din Codul civil).

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

Dreptul Republicii Lituania stabilește capacitatea de a se căsători și alte condiții ale căsătoriei. O căsătorie trebuie să fie înregistrată la autoritățile de stare civilă din Republica Lituania în cazul în care cel puțin unul dintre soți are reședința obișnuită în Lituania sau cel puțin unul dintre soți este cetățean al Republicii Lituania în momentul căsătoriei. Capacitatea de a se căsători și alte condiții ale căsătoriei cetățenilor străini și apatrizilor care nu au reședința obișnuită în Republica Lituania pot fi stabilite de legea statului în care se află reședința obișnuită a celor două persoane care doresc să se căsătorească, cu condiția ca respectiva căsătorie să fie recunoscută în statul în care își are reședința obișnuită cel puțin una dintre persoanele care doresc să se căsătorească. O căsătorie încheiată în mod legal într-un stat străin este recunoscută în Republica Lituania, cu excepția cazului în care ambii soți care au reședința obișnuită în Republica Lituania s-au căsătorit într-un alt stat cu scopul de a evita anularea căsătoriei în conformitate cu legea Republicii Lituania (articolul 1.25 din Codul civil). Procedura de încheiere a căsătoriei este reglementată de legea statului în care s-a încheiat căsătoria. De asemenea, o căsătorie este recunoscută ca fiind valabilă în cazul în care procedura prin care a fost încheiată este conformă cu cerințele legii statului în care cel puțin unul dintre soți își are reședința obișnuită la momentul căsătoriei (articolul 1.26 din Codul civil). Relațiile personale dintre soți sunt reglementate de legea statului

în care își au reședința obișnuită. În cazul în care soții își au reședința obișnuită în state diferite, relațiile personale ale acestora sunt reglementate de legea statului în care au avut ultima reședință obișnuită comună. În cazul în care soții nu au avut o reședință obișnuită comună, se aplică legea statului cu care soții au cele mai strânse relații personale. În cazul în care nu este posibil să se stabilească statul cu care soții au cele mai strânse relații personale, se aplică legea statului în care a avut loc căsătoria (articolul 1.27 din Codul civil).

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

Nu este reglementat.

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

Potrivit articolului 1.29 din Codul civil, separarea de drept și divorțul sunt reglementate de legea reședinței obișnuite a soților. În cazul în care soții nu au o reședință obișnuită comună, se aplică legea statului în care au avut ultima reședință obișnuită comună sau, în absența acesteia, legea statului instanței care soluționează cauza. În cazul în care legea statului de cetățenie al ambilor soți interzice divorțul sau stabilește condiții speciale pentru divorț, căsătoria poate fi dizolvată în conformitate cu legislația Republicii Lituania în cazul în care unul dintre soți este, de asemenea, resortisant al Republicii Lituania sau își are reședința obișnuită în Republica Lituania.

De asemenea, se aplică normele prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 al Consiliului din 20 decembrie 2010 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp (Roma III).

3.5.4 Obligațiile de întreținere

Legea aplicabilă relațiilor de întreținere familială (pensie alimentară) este stabilită în conformitate cu Convenția de la Haga din 2 octombrie 1973 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere (articolul 1.36 din Codul civil).

Se aplică, de asemenea, Protocolul de la Haga din 23 noiembrie 2007 privind legea aplicabilă obligațiilor de întreținere.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Potrivit articolului 1.28 din Codul civil, statutul juridic al regimului matrimonial este determinat de legea statului în care se află reședința obișnuită. În cazul în care soții își au reședința obișnuită în state diferite, se aplică legea statului de cetățenie al ambilor soți. În cazul în care soții sunt cetățeni ai unor state diferite și nu au avut niciodată o reședință obișnuită comună, se aplică legea statului în care a avut loc căsătoria. Statutul juridic al regimului matrimonial în temeiul contractelor este stabilit de legea statului ales prin acordul soților. În acest caz, soții pot alege legea statului în care își au reședința obișnuită prezentă sau viitoare sau legea statului în care a avut loc căsătoria sau legea statului al cărui cetățean este unul dintre soți. Un acord între soți privind legea aplicabilă este considerat valabil dacă îndeplinește cerințele legii statului ales de ei sau ale statului în care a fost încheiat acordul. Legea aplicabilă aleasă de comun acord nu poate fi invocată față de terți decât dacă terții ar fi avut sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de acest fapt. Legea aplicabilă aleasă de comun acord între soți poate fi utilizată pentru soluționarea unui litigiu privind drepturi reale asupra bunurilor imobile numai în cazul în care au fost îndeplinite condițiile pentru înregistrarea publică a acelui bun imobil și a drepturilor reale asupra bunului imobil în statul în care se află acesta. Acordul dintre părți privind o modificare a statutului juridic al bunului este reglementat de legea statului în care părțile își au reședința obișnuită la momentul acestei modificări. În cazul în care, la momentul schimbării statutului juridic, soții locuiau în state diferite, se aplică legea statului în care au avut ultima reședință obișnuită comună sau, în absența unei astfel de reședințe obișnuite, legea care stabilește raporturile patrimoniale dintre soți.

3.7 Testamente și succesiuni

Capacitatea unui testator de a întocmi, de a modifica sau de a anula un testament este stabilită de legea statului în care testatorul își are reședința obișnuită. În cazul în care o persoană nu are o reședință obișnuită sau aceasta nu poate fi stabilită, capacitatea de a întocmi un testament este stabilită de legea statului în care a fost întocmit testamentul (articolul 1.60 din Codul civil). Forma unui testament, modificarea sau revocarea acestuia este reglementată de legea statului în care au fost întocmite aceste acte. Un testament, modificarea sau revocarea sa sunt, de asemenea, considerate valabile dacă forma acestor acte îndeplinește cerințele legislației statului în care își are reședința obișnuită testatorul sau al cărui cetățean este testatorul în momentul semnării actelor sau legea statului în care își are locul de reședință la momentul semnării actelor sau al decesului său. Un testament privind bunuri imobile, precum și modificarea sau revocarea acestuia sunt considerate valabile dacă forma acestuia este conformă cu legislația statului în care se află bunul imobil (articolul 1.61 din Codul civil). Potrivit articolului 1.62 din Codul civil, legea statului în care defunctul își avea reședința obișnuită la momentul decesului se aplică altor succesiuni în afara celor referitoare la bunuri imobile. Raporturile succesoriale în materie de bunuri imobile se supun legii statului în care se află bunul imobil. În cazul în care succesiunea survine după decesul unui cetățean al Republicii Lituania, moștenitorii acestuia care au reședința în Republica Lituania și au dreptul la o rezervă succesorală, indiferent de legea aplicabilă, vor moșteni cea parte în conformitate cu legislația Republicii Lituania, cu excepția cazului bunurilor imobile. În cazul în care, în temeiul legii aplicabile raporturilor de succesiune, bunurile nu pot fi transferate către un stat străin în absența altor moștenitori, iar bunurile sunt situate în Lituania, bunurile respective sunt transferate în proprietatea Republicii Lituania.

Se aplică, de asemenea, normele din Regulamentul (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor.

3.8 Proprietatea reală

Potrivit articolului 1.48 din Codul civil, dreptul de proprietate și alte drepturi patrimoniale asupra bunurilor imobile și mobile sunt reglementate de legea statului în care au fost situate bunurile în momentul schimbării statutului lor juridic. Bunurile sunt recunoscute ca fiind imobile sau mobile în conformitate cu legislația statului în care sunt situate. Înregistrarea oficială a dreptului de proprietate și a altor drepturi patrimoniale este reglementată de legea statului în care se află bunul la momentul înregistrării. Dreptul de proprietate asupra unui bun imobil în caz de prescripție achizitivă este stabilit de legea statului în care se află bunul.

3.9 Insolvența

Ultima actualizare: 08/11/2021

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.